Satu-Mare, szeptember 15. Ára 4 lei III. évf. 36. szám.

Cenzurat:

Hétfői

Friss Ujság

Felelős szerkesztő: Dr. Gara Ernő

(független politikai hetilap)

Telefon 304. Szerkesztőség és kiadóhivatal Strada Mihai Viteazul (v. Rákóczi-u.) 16. sz.

A fütőházi panama a Condescu-ügyet is felülmulja

Több milliót tesz ki az eltulajdonitott tárgyak értéke. — Cioc gyorstempóju meggazdagodása. — Vidékre is kiterjesztik a vizsgálatot.

A CFR. cluji (kolozsvári) igazgatóságától váratlanul egy ellenőrző bizottság érkezett a helybeli fütőházhoz. Elkérték az anyagszertár kulcsát és megkezdték az ellenőrzést, amely óriási méretü hiányok konstatálására vezetett. Hogy mennyit tesz ki a vasut kára azt ezideig összegszerüen még nem sikerült a bizottságnak konstatálni, de

az eddigi jelek szerint a nevezetes cluji [kolozsvári] vasuti panama méreteit is tulhaladó visszaélésről van szó.

Megint bekerült egy- vagy két embernek a neve a bünügyi krónikába. Megint felhangzanak az ujságok hasábjain a nagyszabásu visszaélésekről szóló tudósitások részletei és — marad minden a régiben. Nincsenek generális megállapitások és nincsenek — ez a legtragikusabb — kézzelfogható konzekvenciák. A vasut pedig az országnak az ütőere. Fokmérője egy ország konszolidáltságának. Ennek az intézménynek tökéletesnek kell lenni. Itt minden kis hiba és minden kis felületesség keservesen megbosszulhatja magát.

Nem tulzás annak a ténynek a kétségbeesett konstatálása, hogy magában az intézményben van a hiba. Mi nem Condescut és nem Ciocot hibáztatjuk, hanem azt a szellemet, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy ilyen magáról megfeledkezett hivatalnok milliókkal károsithassa meg az országot. A szellem a hibás. Nincs ellenőrzés, nincs organizáció és napról-napra szomoruan tapasztalhatjuk a javulás helyett a romlást. Mindkét esetben éveken keresztül folyt a visszaélés és egyetlen egy kontrol sem tudta konstatálni, hogy mi történik.

Kicsoda Cioc?

Van egy másik hiba is, ami szintén hozzájárult a vasut lezülléséhez. Összeköttetés révén olyan emberek jutnak jelentős pozicióba, akiket sem a rátermettsége sem a kvalifikációja nem predesztinál arra a fontos pozicióra amelyet betölt.

Cioc például egyszerü mozdonyvezető létére egy gyakorlott mérnök kvalifikációját igénylő állást töltött be.

Természetes, hogy fejébe szállt a hatalom és természetes, hogy kis morális felszereltsége mellett vissza is élt vele. A megtévedt fütőházi főnök pofozta a beosztottjait és előfordult, hogy egy mozdonyvezetőt is összevert. Nem türt ellentmondást és terrorral kényszeritette az embereket arra, hogy bünös manipulációinak lebonyolitásánál közremüködjenek.

Hogy történtek a lopások?

Cioc Haralanbie vad mohósággal vetette rá magát a gyors ütemü meggazdagodásra. A munkásoktól és vasuti alkalmazottaktól levonta a jogos illetékeiket és a saját céljaira forditotta. Aki mukkanni mert, azt áthelyeztette a regátba, ami elképzelhető, hogy mit jelent egy családos emberre. A vasuti kertet, amely azelőtt arra szolgált, hogy a vasutasok onnan olcsón vásárolhassanak veteményt, vasuti munkásokkal müveltette meg és a termelést a saját javára értékesitette.

Ezek azonban a kisebb müveletek voltak, Cioc, akinek állitólag több háza is van Turn-Szeverinben, amelyeket nem a mozdonyvezetői fizetéséből vásárolt, legutóbb nagy épitkezésbe kezdett ugyancsak Turn-Severinben. Az épitkezéshez szükséges anyagot innen vitte oda. Az anyagszertárból eltulajdonitotta az értékes vasuti anyagokat, azt részint eladatta, részint becserélte. Ebben a müveletben természetesen segitőtársai voltak, akik szintén nem fizettek rá a manipulációkra.

Székely József szerepe

A vizsgáló bizottság a Cioce büntársai közül eddig még csak egyet tudott kinyomozni, kétségtelen, hogy Székely József garage-tulajdonos összeköttetésben állott vele.

A Székely telepén rengetek vasuti anyagot találtak, amelyeket a vasuti szertárból szállitottak oda.

Megkérdeztük Székelyt is, aki azt a felvilágositást adta, hogy ő csereviszonyban állott a fütőházzal és ugyanolyan értékü más anyaggal látta el a vasuti mühelyet. Gyakran előforduló eset — mondotta Székely —

hogy a vasuti szertárban nem volt a munkához szükséges anyag és olyankor könyörögtek neki, hogy segitse ki őket.

Mit mond a bizottság?

A kontrol-bizottság, amelyik Ádomkovits központi főfelügyelő vezetése alatt megfeszitett munkával dolgozik, egyelőre elzárkózott a felvilágositás elől. Mindössze annyit közöltek a nyilvánosság számára, hogy valóban történt visszaélés, amelynek részleteiről első sorban a felettes hatóságoknak fognak beszámolni. Cioc fütőházi főnököt állásától felfüggesztették.

A vizsgálat, amelyet vidékre is kiterjesztenek, még nehány napot vesz igénybe.

Férfi fehérnemüek. Harizsnyák, Nyakkendők
összes férfi és női divatcikkek
Mélyen leszállitott árban
Róth Róbert
divatáruházában

Victoria kávéház a legkellemesebb szórakozó hely, hol minden este Szirmai kitünő zenekara muzsikál.

Elegáns
Uri fehérnemü
Iczkovits
Testvéreknél
Piata Bratianu [Deák-tér]

Férfi cipőt
Különlegességek legjobb kivitelben
Szigoruan szabott árak!
Kardosnál

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A szegény zsidók hosszunapkor nem járulhatnak az isten szine elé...

A statusquo zsidó hitközség csak azoknak ad templomszéket, akik nincsenek adóhátralékban. — panaszos levél.

Egy szegénysorsu, hithü zsidó panaszos levelét kaptuk:

— Nem szivesen hozom a nyilvánosságra a hitközség belső ügyeit, de abban a reményben határoztam el magam a kényszerült lépésre, hogy nem lesz eredménytelen, ha a nyilvánosság itélőszéke elé állitom a statusquo hitközség vezetőségét azokért az igazságtalan és terrorisztikus cselekedeteiért, amelyek a szegénysorsu hivők ellen irányulnak.

Azzal kezdem, amivel kicsordult a pohár: a hitközség vezetősége rendeletet adott ki, amelynek értelmében

azok a hivők, akik a hitközségi adójukkal hátralékban vannak, nem bérelhetnek templomszéket és igy az elkövetkező nagy ünnepekre kiszorulnak a templomokból.

Magam is hátralékban vagyok néhány száz lej hitközségi adóval és velem együtt sokan vagyunk szegény emberek, akik a mai sulyos viszonyok között, amikor az állami és városi adókat is gőzerővel szorítják ki belőlünk, a legjobb akaratunk ellenére sem tudtuk teljesen kifizetni az utolsó két esztendő alatt 200—500 százalékkal felemelt hitközségi adónkat. És most azért, mert szegények vagyunk, kizárnak bennünket a templomból...

Annak illusztrálására, hogy milyen szellem kapott lábra a hitközségben, néhány példát sorolok fel.

A zsidó vallási formák egyik jelentős aktusa, hogy valakit ünnepnapon a tórához hivnak. Hithü zsidóknak ez a forma lelki szükséglet — mindenki megértheti, hogy aki templomba jár, annak nem közömbös az, hogy az istentiszteletnek ezt a formáját is gyakorolhassa. A hitközség vezetősége ujabban ezt is lehetetlenné tette a szegénysorsu hivők számára. Az a szokás ugyanis, hogy ilyen alkalmakkor bizonyos összegeket szoktak felajánlani jótékony célra — a dolog természeténél fogva mindenki annyit, amennyi tőle telik. Ezt a jótékonyságot most ugy szabályozta a hitközség, hogy

a felajánlott összeg öt lejnél kisebb nem lehet és egy—egy alkalommal legalább háromszor kell ezt az összeget felajánlani.

Tizenöt lej tehát a legkisebb összeg, amelynek ellenében valakit a tórához felhivnak. Eltekintve attól, hogy a jótékonyságnak az ilyen szabályozása ethikailag is kifogás alá esik, tessék elhinni, hogy nagyon sokan vagyunk, akiknek nem jut hetenként egyszer—kétszer tizenöt lej jótékonysági célra. Talán nem tudja ezt mindenki elképzelni, de igy van...

Vannak sokan, akik régi jobb gazdasági viszonyaik mellett annak idején örökbérletbe vettek ki egy templomszéket. Ez azt jelenti, hogy egy nagyobb összeg lefizetése ellenében a széket az illető egész életén át dijmentesen használhatja. Az ilyen bérletekről a következő irást állitotta ki a hitközség:

... irattári szám alatt elfekvő iratok, valamiut a képviselőtestület n tartott ülésén erre vonatkozó határozata alapján a tulajdonjog az alatt foglalt imaszékre vételi jog cimén vevő nevére bejegyeztetik.

Az az intézkedés tehát, mely azokkal az örökbérleti templomszékekkel ez évben történt, magánjogilag is törvénytelen. Az történt ugyanis, hogy a hitközség ezeket a székeket csak ugy bocsájtja a jogos bérlők rendelkezésére, ha az eredeti örökbérleti összeg 20 százalékát befizetik. Aki valamikor jómódban volt, a templomszéket egész életére biztositotta, az ha ma abban a helyzetben van, hogy nem képes az önkényesen és törvénytelenül kivetett összegeket befizetni, — elvesziti a megszerzett jogát.

*

A levél a továbbiakban adatokat közöl arra vonatkozólag, hogy milyen helytelen gazdálkodás folyik a hitközségnél és rámutat arra, hogy rendszeres ökonomikus gazdálkodással el lehetne kerülni a fenti és az azokhoz hasonló eseteket. Helyt adunk a panasznak és hozzáfüzzük szomoru megállapitással, bizony, bizony megváltozott a bibliai mondás... Igy változott meg: könnyebb átjutni a tevének a tü fokán, mint a szegényembernek az isten háza kapuján...

Borzalino, Piess, Ita, Habig, Cook és Doch [angol gyártmány]
kalap ujdonságokból
nagy szállitmány érkezett
Róth Róbert
Párisi áruházában
Mélyen leszállitott árak!

Értesitem a t. vevőimet, hogy az uj
divat lapok
valamint valódi szép
angol szövetek
megérkeztek.
Teljes tisztelettel
LOVÁSZ
uriszabósága, Deák-tér 2. szám

Tüzifa
ölés waggontételekben beszerezhető
FISCHER HERMAN
Str. Negru Voda [Báthory-u.] 14. és Szentvér állomás melletti faraktárban. Raktártelefon 123, iroda 122

Elsiratta magát a saját temetésén.

— Egy nagybányai öregasszony különös szórakozása. — Próbatemetés pappal — sirató asszonyokkal — teljes felszereléssel.

Az egyik nagybányai lapban olvassuk:

„Özv. Ardeleanné, született Sarmasaghiu Mária, 62 éves lénárdfalui vénasszony bejött Nagybányára s Mladeiovszky igénybevételével mult vasárnap délután félhatkor teljesen „forschriftos" temetést rendezett és rendeztetett magának Lénárdfaluban, annak az örömére, vagy inkább bujára, hogy elhagyta falujáit, beköltözött Bányára.

Koporsót vett, irásos, bikavaditó koporsót az asszony, gyászkocsit rendelt és volt akarata, ereje a legfelsőbb egyházi hatóság engedélyét is megszerezni ahhoz, hogy papja, kántora is résztvegyen — igaz, némi szertartási kihagyásokkal, — a cirkuszi jeleneten...

Megállt a gyászkocsi, benne a szemfedeles koporsó, Lénárdfalu végén, aztán jöttek az emberek, az üres koporsót bekisérték, majd bevitték az udvarra és kijött eladott házából — a halott. Leült koporsója mellé egy székre és elkezdte, — a fogadott négy sirató asszonnyal együtt, — siratni önmagát. Sirt a szép, mélabus egyházi éneken, sirt a szivre szóló bucsuztatón, sirt és talán ma is sir, — itt Bányán: a keresztbegyi Plopféle birtokon, — olyan szép volt, olyan rendes volt minden... És sirtak mások is, csak egy kis falusi férfitársaság mosolygott, kacagott jelentősen az utca közepén.

— Nem szégyelitek magatokat kacagni, — ment hozzájuk és sirt tovább a próbahalott, — mosolyogni egy ilyen szép, szent dolgon...

Bizony azok nem szégyelték magukat, tovább kacagtak, sőt, amint mondják némelyiknek ökölbe is erőszakoskodott a keze.

Aztán „pománá"-t is osztogattak. Másfél szekér kalácsot sütött erre az alkalomra Incepék, 30 liter szesz-ital is gyarapitotta a könnyeket és nénénk 50 darab házi törülközőt is kiosztatott — a gyászolóknak. És sirtak, istenem be' meghatva, be' fájdalmasan sirtak tovább... tovább (fel bucsucsókra, cimborák!...)

A gyászkocsi visszakerült gazdájához, a koporsó meg a szemfedél pedig Ploppék padlásán várja az időt, amikor majd csakugyan bekoptat az öreg asszonyért a most megkacérkodott halál...

A hir pedig száll, száll messze falukra, a példa vonz, ragad és már is sok öreg asszony szintén szeretné látni a saját temetését, igy — forsriftosan..."

A cikket szószerint közöltük — az eset is, az irás is olyan nemesen primitiv, hogy nem szabad hozzányulni...

Kis hirdetés nagy szenzációkkal!
Teljes ruhára batist 98, teljes ruhára karton I-a. 98 2 méter szövet, mosó 98, ingre való cérnazefir 98, csikosszövet aljra 98, 2 és fél m. rozsa vászon 98, lepedővászon 150 széles 98, 1 mtr selyemfényü liberti 98, 6 drb cérnazsebkendő 98, 2 drb. törülköző damast 98, 2 m. voál delaine 98, 140 cm. gyémánt cloth 98, öltönyszövet hozzávalóval 998, kézi himzett noi ing 98, 1 és fél m. pepitbszövet 98, 2 m. spárgaszőnyeg 98, 2 m. cérna „drill" ceig 98, 3 drb. delin fejkendő 98.
MAYER ANTAL divatáruház, Satu-Mare.

Utlevél Vizumokat
szerez gyorsan, pontosan és legolcsóbb áron, futár minden nap!
Berger és Katz utlevél vizumoztatási iroda.
str. Horia (Károly-köz) 2.

Gépen szvettereket ruhákat és mindenféle kötött árut készitek olcsón és a legujabb divat szerint. Ugyanott munkásleányok felvétetnek. :—:
BRENNER ROZÁLIA
Str. Aureliana [volt Tompa-utca] 19

Fratii Friedmannak nem kell reklám!

A Fratii Friedmann cég fogalom!

Sámuel Ignátz posztó nagyáruházában vásárolhatunk

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Vázlatok egy éjszakai razziáról

Dorogi bácsi — a magyar színészet áldozata. — Az ezermester-gépmester. — Aranybánya a rediküllben. „Maga utálatos, kapitány ur!“

Azért mentem a tegnapesti razziával, hogy rálessek a város éjszakai életére.

Ime — néhány pillanatfelvétel.

* * *

Bejártunk már vagy öt-hat Báthory uccai kiskorcsmát, de eddig semmi figyelemreméltó nem akadt. Dorogi bácsi volt az első „szines ember“ akiről érdemes néhány szót irni. Szabadkaynál volt kellékes az öreg Dorogi, akit a szinészek nagyon is rászoktatták az italra és aki most hogy a volt gazdájával együtt már második éve állás nélkül van, bohám módra nem tud leszokni az éjszakázásról és nem tud rászokni a dologra. Egy nagyon könnyü megélhetési forrást talált magának — biztosan a facér szinészektől leste el valamikor — kártyázásból tengeli éjszakás életét. Kalóberezik Dorogi bácsi és pálinkát iszik — — — Bemondja a kontrát és arról kesereg, hogy milyen rossz sor jár mostanában a magyar szinészetre...

* * *

A szomszéd korcsmában már sokkal érdekesebb kép akad: feltaláltuk az első tipikus razziaalakot.

— No, Balvincky mester, csakhogy megtaláltuk!

— Á, jó estét urak, nagyon örvendek . . .

— Hát mit csinál mindig?

— Mostanában hegedülök kérem — jelenleg meg amint tetszik látni, épen vacsorázom.

Balvincky épen szalonabőrt piritott. Ez a szalonabőr-vacsora jellemzi a mester életstenderdjét. Azért nevezem mesternek, mert valóban az, sőt kétszeresen az: eredeti foglalkozására nézve gépmester — a valóságban ezermester. A gépmesterséget régen abbahagyta, amint ő mondja, a „háborus viszonyok“ miatt, de valójában azért, mert nem szereti a robotot. Jelenleg a saját bevallása szerint hegedülésből él, de valójában abból, hogy elad olyan tárgyakat, amelyekre vonatkozólag azt mondja, hogy egy jóismerősének a jogos tulajdonát képezik, de valójában igen kétes eredetüek. Általában a dolgok mindig máskép állanak valójában, mint ahogy azt Balvinszky mester mondja...

Odakinn zápor kerekedik, nem tanácsos elindulni. Várunk egy kicsit, Balvinszky addig bemutatkozik, mint időjós. Kinéz a korcsmaajtón és nagykomolyan megállapitja:

— Még négy percig tart, urak — aztán mehetnek.

— Honnan tudja ilyen pontosan?

— Majd meglátják. . .

Eltelik a négy perc — az eső még jobban zuhog.

— Lálja Balvinszky — nem állt el az eső — évődik az egyik detektiv.

— No és? Hát nem állt el!

— Legfeljebb hazudtam — szokásom szerint.

Ez Balvinszky. Sohasem jön zavarba és nem kényes a szavára. Addig szórakoztatott bennünket hihetetlen történetekkel, amig végre is elállt az eső és elindultunk.

* * *

Két szemben álló ház a Szamosparton — mindakettőből egyformán rekedten riad ki az utcára a fekete zongorák gyászmelódiája:

— Örökös virág a szerelem..

Az örömtanyáról fiatal 16—17 éves gyerekeket hozott el a razziázó különitmény. Fiatal diákgyerekek, akik nagyon megszeppenten jönnek a rendőrök között.

— Hogy mernek maguk ide jönni? — kérdi a komiszár félig szigoruan, félig mosolyogva.

A gyerekek bátorságot kapnak a mosolytól.

— Óh, kapitány ur, most vakáció van — az utolsó napok... tessék elengedni...

— Majd az édesapát elhivjuk holnap és átadjuk a jó kis csemeléket!

A gyerekek szörnyen meg vannak ijedve — nem szeretnék a bőrükben lenni. — De aztán nem történik különösebb baj — egy kis prédikáció és fiukat hazaengedik... Az örömtanyák tulajdonosait ellenben meg fogják büntetni.

* * *

A vasut melletti Berwald-korcsmában egy egyedül ülő nőre figyelt fel a komiszár.

— Kérem az igazolványt... Hosszu keresgetés után végre kiderül, hogy nincs igazolványa az asszonynak, aki azt mondta, hogy átutazóban van Satmaron.

— És mi jaratban tetszik lenni?

— Vendégségbe jöttem...

— És miért tetszik itt időzni ilyen későn?

— Hát . . .

— Hát kérem csak ezt a rediküll. Sok lim-lom között selyempapirba csomagolt ásványdarab kerül elő.

— Ez micsoda, kérem, ha szabad érdeklődnöm. . .

— Ez kérem minta. .

— Minta? . .

— Igen az öcsém Kapnikbányán aranybányát fedezett fel — azért jöttem Satmarra, hogy pénzes társat találjak hozzá. . mert tetszik tudni egy aranybányához sok pénz kell.

— Bizony sok pénz kell — no a többit a rendőrségen...

— Hogy — hogy a rendőrségen?

— Hát most oda tetszik jönni!

— No, ne tessék tréfálni — a kapitány ur olyan vicces ember. . .

A kapitány ur nem volt ez alkalommal vicces ember. B. Rózsi velünk jött. A vendéglős elmondta, hogy itt volt szobaasszony Satmáron. Most ezzel az aranykővel „kereskedik“. Bányát mesél hozzá és pénzes társat keres a meséhez. Egy kicsit szélhámoskodik B. Róza.

Az uton egyre próbálja „megfőzni“ a komiszáriust.

— Drága kapitány ur, maga olyan szép fiu, csak ne volna olyan utálatos!

Amikor semmire sem megy lemondón lirába ful a hangja:

— Ha majd gazdag asszony leszek, aranybányatulajdonosnő — érdekes emlékem lesz ez a kis eset.

A többit elálmodta a rendőrségen.

* * *

Tizenkét óra után a főtéri kávéházak és éttermek kerültek sorra. A parancs szerint a Dáciában, a Victoriában és az Európában is meg kellett tartani a razziát. Itt nagyon udvariasan ment minden és az emberek mégis sokkal jobban méltatlankodtak mint a perifériákon, ahol sokkal kurtábbra fogták a dolgot.

— Hát már sose lesz béke? és igazuk volt — mert akármilyen tapintatos volt Zonga komiszár, nagyon illuziótrontó volt a kávéházak, vendéglők hatósági megszállása... Embervadászat ize van és sérti a legelmibb szabadságjogokat.

Két sajtóper elé

A tekintetes biróságnak és a nagyrabecsült orvosszövetségnek.

Két sajtóperrel lettem ismét zaklatottabb: az egyiket a helyi orvosszövetség, a másiket meg pláne a biróság helyezte kilátásba. Nagy, erős és mindenek fölött tiszteletben álló korporációi a társadalmi életünknek. . . Nagyon érdekes lesz mindkét per, amelyek során egy harmadik tiszteletreméltó, áldozatos hivatás, az ujságirás fog megmérkőzni az egyenlőségért. Arról lesz szó a per folyamán: ha szabad a birónak itéletet mondani élet és halál felett, ha szabad az orvosnak diagnózist megállapitani — és a diagnózis szerint gyógyitani — szabad-e az ujságirónak hittel, becsületes szándékkal véleményt mondani — i r n i? Szabad-e hangot adni annak a közösségnek, amely a birót és az orvost magasabbrendü embernek tartja de e n n e k ellenében elvárja a birótól is, az orvostól is, hogy alázatos, áldozatkész szolgája legyen. Erről lesz szó ebben a két perben, amelyek elé a két tiszteletreméltó testületnek külön-külön a következőket izenem.

A tekintetes biróságnak

tiszteletteljesen bejelentem, hogy a multheti cikkemért nem érzem magam bünösnek. Amikor a cikkemben azt irtam, hogy a Finta-bünügy tárgyalása nem ment minden döcögés nélkül — a való igazságot irtam, amelyre vonatkozólag kérem a bizonyitás elrendelését. Kérdezem, ha a biróság bármely tagja megállapitja, hogy az irásaim nem jók, hol kapok ezért elégtételt? Nem is keresnék: e helyett megpróbálnék inkább jobban irni... Egészen más volna, ha a biróság azt állapitaná meg, hogy az irásaim nem becsületesek... En egy pillanatra sem gondoltam, egy szóval sem állitottam ilyet a tekintetes biróságról — sőt annyira megbizom a pártatlanságában, hogy a sajtóper kimenetelét illetőleg is nyugodt vagyok...

A nagyrabecsült orvosszövetségnek

illő tisztelettel kihangsulyozom: fönntartom magamnak a jogot nemcsak arra, hogy egy orvosi diagnozist, hanem arra is, hogy akár egy természeti törvényt humorosan karakterizáljak. Elvégre az, hogy én mit hogyan látok meg — föltétlenül az én szuverén jogom, amit nem lehet — mint önök gondolják — „hatóságilag“ megrendszabályozni. A Tankóczy-diagnozist — ugy ahogy a Szamosban megjelent komikusnak találtam és ezt megirtam.

Az őszi és téli idény cipő-bevásárlásait okvetlenül [PÜSPÖKI ÁRUHÁZ] eszközölje. [Volt BATA bizományos.]
Legjobb, legtartósabb, a legolcsóbb férfi és gyermekcipők nagy választékban!
VAJDA cipőáruházában

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Semmiféle olyan hatóság nincs a világon, amely ezért engem a fennálló törvények értelmében felelősségre vonhatna. Ami az irásaim egyéb komoly vonatkozásait illeti, azokat mindenben fenntartom de azok nem önökre vonatkoznak orvos urak, akiktől a kölcsönösség alapján több figyelmet és tiszteletet kérek:

(g. e.)

Harisnyák, zoknikban
legnagyobb választék
ICZKOVITS TESTVÉREKNÉL
Pata Bratianu [Deák-tér]

Máramarosszigeten komplikációkat okozott száznyolcvanezer csehkorona

Kié a cseh kormány által kiutalt pénz: a városé, vagy a kereskedőké? A kereskedők nem tudják kimutatni az igényjogosultságot, a város nem tudja felvenni a pénzt.

Egy máramarosszigeti lapban olvassuk a következő hiradást: — A csehszlovák külügyminisztérium diplomáciai uton értesitette Máramarossziget város polgármesteri hivatalát, hogy az egyik prágai bankban Máramarossziget város nevére 183.000 csehkorona van letétbe helyezve és kéri a polgármestert, intézkedjék a rendelkezésükre álló összeg felvételéről.

Az anyagi gondokkal küzdő városi háztartás, amelynek pénztárát az utóbbi időben a Fornwald-féle sikkasztás és a trónörökösi hiába váró 11 diszkapu költségeivel alaposan igénybe vette, nagyon is rászorult erre a váratlanul jött tekintélyes összegre, amelynek érdekes története a következő:

Még a háborus Magyarország idejében Máramarossziget közellátási hivatala élelmezte a régi Máramarosmegye inséges községeit. A hivatal még az összeomláskor is funkcionált és nagy menynyiségü élelmiszert szállitott a tiszántuli községekbe. Az igénylő kereskedők az élelmiszerek árait az illető község pénztárába fizették be és amikor Máramaros egy részét a csehek megszállották, már nem jutott idő a Máramarossziget illető közellátási pénzek elszállitására. A megszálló cseh hatóságok ezeket az összegeket koncentrálták és a megfelelő devalválás után az egyik prágai pénzintézetnél deponálták.

Az eset jellemző a csehszlovákiai konszolidált állapotokra, ami pedig alább következik, a mi állapotainkra vet fényt.

Telefonon felhivtuk máramarosszigeti munkatársunkat és megkérdeztük, mi lesz a hivatalosan átutalt pénzzel. A következő érdekes választ kaptuk:

A városi tanács dilemmában van a pénz átvételét illetőleg. A pénz ugyanis — a fentemlitett körülmények következtében tulajdonképpen nem a várost illeti, hanem azokat a kereskedőket, akik az összegeket befizették. Tekintettel azonban arra, hogy nem tudják megállapitani, kik fizették be a pénzeket — a város az összeget magának igényli. — Csakhogy igy is baj van: a város nem veheti fel az összeget miniszteri engedély nélkül, ugy pedig nem ér semmit az egész ajándék, mert a kormány ráteszi a kezét a jó ropogós cseh bankjegyekre. Most valami okos módot próbálnak kieszelni, hogy a pénzt minden veszély nélkül felvehessék — Aki tud valami megoldást, jelentkezzék a szigeti városi adminisztrációnál...

Hirek

— **Betiltották Kökény Ilona kupléit.** Budadestről jelentik: A budapesti Szinészek Szövetsége legutolsó ülésén elhatározta, hogy a Blaha Lujza Szinházban Kökény Ilona által előadott „Bucsuzik az Antónia" cimü kuplét betiltja. A betiltás oka, hogy a Szövetség izléstelennek találta azt, hogy egy szinésznő, ha tréfás modorban is, egy másik szinésznőről énekeljen. A kérdéses kuplénak ugyanis Fedák Sári és az Antónia a tárgya. A letiltási határozat már megérkezett az Unió igazgatóságához és Kökény Ilonához, de a szám egyelőre még müsoron maradt. A Bucsuzik az Antónia letiltását az teszi érdekessé, hogy ez az első eset, hogy a Szinészszövetség beleavatkozott egy szinház müsorába, mert mindezeidig csak a rendőrség élt a betiltás jogával.

— **Ostromállapot Transkaukáziában.** Konstantinápolyból jelentik: A Gruziniából érkező utolsó jelentések megerősitik, hogy a felkelők és szovjetcsapatok között heves harcok folynak. A felkelők hatalmukba keritették a transkaukázusi fővonalat. A szovjetek igen sok embert felakasztattak. Transkaukáziába elrendelték az ostromállapotot.

— **A kinai polgárháboru.** Sanghaiból jelentik: A csekiangi csapatoknak vissza kellett vonulniok és közelednek a Sanghai elővárosaiban lévő harci vonalakhoz A diplomáciai kar doyenje a nemzetközi kolónián tengerész csapatokat kért szárazföldre helyezni. A francia kolónia védelmi helyzetben van.

— **A kétszázadik gól.** A Sunderland légjobb csatára, Charles Buchau a legutolsó ligamérkőzésen Preston North ellen rugta kétszázadik gólját. Ez alkalomból az angol lapok meleg ünneplésben részesitették a kiváló játékost.

* **Tartós cipőt** Egri készit. Satu-Mare, Várdomb-u. 9.

Utlevél vizumokat szerez gyorsan és pontosan, futár vasárnap, szerdán és pénteken TEVJOVITS Satu-Mare, Piata Bratianu Dácia udvarban.

Külföldi gyártmányu bur Aluminium edények, Alpacca ezüst Evőeszközök, étermi és kávéházi felszerelések, valódi Vermoret permetezők állandó nagy raktár
Fekete vasudvarban
P. Bratianu 8. Telefon 172.

Méz kapható Str. Muntenia (Zárda-utca) 20. sz.

Csak azt tudja meg, hogy
utlevelek
vizumoztatását s mindennemü közvetitést a leggyorsabban s legbiztosabban eszközöl
Lebovits
Bathányi-u. 1. sz. Telefon 228.

Szeptember 15—26 között tartja a
Rosenfeld Miksa cég
olcsó őszi vásárját!
Szöveteket vásznakat szőnyegeket függönyöget posztókat bélésárukat butorszöveteket parketteket mosóárukat és paplanokat
legjobb minőségben és legolcsóbb árban nálunk vehet!
Tekintse megraktárunkat Alapitva 1877. Telefon 157

Inteligens izr. család elfogad két iskolás gyereket teljes ellátásra: Cim megtudható Weisz Sándor könyvnyomda Deák tér 9 sz.

Tisztelettel tudadjuk, hogy
Str. Lucaciu (Hám János-u.) 1. házban müködésünket megkezdettük,
amely a banküzlet minden ágára kiterjed

Telefon 340

A bel és külföld minden számottevő piacára kiterjedő hálózatunknál fogva, amellyel mint a Banca Comerciala Italiana si Romana Bucuresti és ennek révén a Banca Comerciala Italiana milanói cég affiliált intézete rendelkezünk, mindennemü bankmüvelet tekintetében készséggel állunk a mélyen tisztelt comittenseink rendelkezésére

Telefon 340

EGYESÜLT BANK és TAKARÉKPÉNZTÁR R. T.
SATUMAREI FIÓKJA

Mielőtt szükségletét beszerezné okvetlenül tekintse KLEIN ELEK dusan felszerelt posztó és szövetáru raktárát
hol legolcsóbban vehet *téli kabát, raglán és öltöny szövetet, Velurek tükör posztók, női costum szövetek, vászn[illegible] barketek* gyári árakban. *Tisztviselők és munkások* 10 százalék kedvezményben részesülnek. *Városi bérpal[illegible]*

Nyomatott Weisz Sándor könyvnyomdájában Satu-Mare, Piata Bratianu 9.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.